

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrolls författningssamling

ISSN 1400-4682

Utgivare: Anette Arveståhl

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrolls föreskrifter om kylenergimätare

STAFS 2024:1

Publicerad

den 30 januari 2024

Beslutade den 23 januari 2024

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) föreskriver¹ följande med stöd av 4 § förordningen (1993:1066) om måttenheter, mätningar och mätdon och 3 § förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller krav på kylenergimätare som tillhandahålls för ibruktagande för mätning av mängden bortförd värmeenergi om det finns en skyldighet att mäta enligt fjärrkylelagen (2022:332). Föreskrifterna innehåller också krav på ibruktagande och användning av kylenergimätare för mätning av mängden bortförd energi om det finns en skyldighet att mäta enligt den lagen.

2 § Dessa föreskrifter gäller även för kylenergimätare som utgör en del av en bifunktionell termisk energimätare.

3 § Varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Turkiet, eller som har sitt ursprung i och som lagligen saluförs i en Eftastat som är part i EES-avtalet förutsätts vara förenliga med dessa bestämmelser. Tillämpningen av dessa bestämmelser omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 av den 19 mars 2019 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008.

Definitioner

4 § I dessa föreskrifter avses med

1. *bifunktionell termisk energimätare*: instrument som är utformat för mätning av värmeenergi, som i en värmeväxlarkrets såväl kan tillföras som bortföras av en värmebärande vätska; en bifunktionell termisk energimätare är antingen ett komplett instrument eller ett kombinerat instrument bestående av delenheter, flödesgivare, temperaturgivarpar samt integreringsverk, eller en kombination av dessa,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944. Se även Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

2. *delenhet*: flödesgivare, temperaturgivarpar eller integreringsverk,
3. *kylenergimätare*: instrument som är utformat för mätning av värmeenergi, som i en värmeväxlarkrets bortförs av en värmebärande vätska; en kylenergimätare är antingen ett komplett instrument eller ett kombinerat instrument bestående av delenheterna flödesgivare, temperaturgivarpar samt integreringsverk, eller en kombination av dessa,
4. *produktverifiering*: en bedömning av överensstämmelse som avser huruvida en kylenergimätare vid tillverkning överensstämmer med typen enligt beskrivningen i typintyget och uppfyller kraven i dessa föreskrifter, och
5. *typkontroll*: en bedömning av överensstämmelse som avser huruvida den tekniska konstruktionen av en kylenergimätare uppfyller kraven i dessa föreskrifter.

Krav på kylenergimätare

5 § Den som tillhandahåller en kylenergimätare för ibruktagande för de ändamål som anges i 1 § ska se till att följande krav avseende mätaren är uppfyllda:

1. kraven i SS-EN 1434-1:2022 och SS-EN 1434-2:2022 eller motsvarande krav, och
2. kraven i 6–10 §§.

6 § En kylenergimätare ska

1. vara minst av noggrannhetsklass 2 enligt SS-EN 1434-1:2022 eller motsvarande, för mätning för andra ändamål än leverans till bostäder, och
2. klara de temperatur- och fuktförhållanden i vilka den avses användas.

7 § En kylenergimätare ska ha genomgått typkontroll och produktverifiering. Produktverifieringen får utföras med statistisk kontroll.

Typkontrollen i första stycket ska utföras enligt SS-EN 1434-4:2022 eller enligt ett förfarande som uppfyller motsvarande krav. Produktverifieringen i första stycket ska utföras enligt SS-EN 1434-5:2022 eller enligt ett förfarande som uppfyller motsvarande krav.

Vid den statistiska kontroll som avses i första stycket ska provtagnings-systemet säkerställa

1. en kvalitetsnivå som motsvarar 95 % sannolikhet för godkännande, med en felkvot på mindre än 1 %, och
2. en gränskvalitet som motsvarar 5 % sannolikhet för godkännande, med en felkvot på mindre än 7 %.

Om ett parti godkänns i samband med statistisk kontroll ska samtliga mätare i detta parti anses vara godkända, utom de mätare i urvalet som inte klarade provningarna.

8 § Typkontroll samt den kalibrering eller provning som utförs som en del av produktverifiering ska utföras av ett laboratorium som har ackrediterats för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Det laboratorium som ska utföra typkontroll ska vara oberoende i förhållande till det företag vars kylenergimätare det ska bedöma och får inte ha något användarintresse i mätaren.

9 § Det laboratorium som utfört typkontrollen ska utfärda ett typintyg som ska innehålla

1. datum för utfärdande,
2. laboratoriets namn och adress,
3. tillverkarens namn och adress,
4. slutsatserna av undersökningen,
5. de uppgifter som krävs för att identifiera den godkända typen,
6. uppgifter om kylenergimätarens metrologiska egenskaper,
7. uppgifter om försegling, identifikation av programvara och andra åtgärder som krävs för att garantera kylenergimätarens integritet,
8. information som är nödvändig för att identifiera kylenergimätaren och för att visuellt kunna kontrollera överensstämmelse med typ,
9. all specifik information som krävs för att verifiera de tillverkade kylenergimätarnas egenskaper, och
10. när det gäller delenheter, all nödvändig information för att säkerställa överensstämmelsen med andra delenheter.

10 § En kylenergimätare ska åtföljas av en försäkran från tillverkaren om att mätaren uppfyller föreskrivna krav.

11 § Krav på delenheter får tillämpas på delenheter som tillverkats av samma eller av olika tillverkare. Då en kylenergimätare består av delenheter gäller samma krav på deligheterna som på mätaren när detta är lämpligt.

Ibruktagande och användning av en kylenergimätare

12 § Den som tar i bruk en kylenergimätare för mätning av mängden bortförd värmeenergi när det finns en skyldighet att mäta enligt fjärrkyl-lagen (2022:332), ska använda en kylenergimätare som uppfyller de krav avseende mätaren som anges i 5 §.

13 § Den som tar i bruk en kylenergimätare för det ändamål som anges i 12 § ska se till att mätaren är lämplig för de driftförhållanden som kan förutses. Detta gäller särskilt värmebärarens temperatur, tryck, flödesområde samt termisk effekt.

14 § När en kylenergimätare är i drift samt tre år därefter ska följande uppgifter som avser mätaren finnas tillgängliga vid tillsyn:

1. tillverkarens serienummer,
2. fabrikat,
3. typbeteckning,
4. nummer på typintyg från typkontroll eller motsvarande handling,
5. tillverkningsår, och
6. i förekommande fall uppgift om mätaren är en bifunktionell termisk energimätare.

Övrigt

15 § Swedac kan, i enskilda fall och om det finns särskilda skäl, medge undantag från tillämpningen av dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 mars 2024.

På Swedacs vägnar

ULF HAMMARSTRÖM

Mikael Schmidt